

İş Ortakları İçin İş Etiği ve Davranış Kuralları

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
1. AMAÇ VE KAPSAM	3
2. BÜTÜNLÜK	3
3. TANIMLAR	4
4. İŞ ORTAKLARINDAN BEKLENEN TEMEL İLKE VE DEĞERLER	6
4.1. DÜRÜSTLÜK VE DOĞRULUK	6
4.2. GÜVENİLİRLİK	6
4.3. İŞ AHLAKI	6
4.4. ETİK DEĞERLER	6
4.5. İNSAN HAKLARINA SAYGI	7
4.6. EŞİTLİK VE AYRIMCILIK YASAĞI.....	7
4.7. ÇOCUK İŞÇİLİĞİ VE ZORLA ÇALIŞTIRMA YASAĞI	7
4.8. RÜŞVET, YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE KARA PARA AKLAMININ ÖNLENMESİ	8
4.9. ÇIKAR ÇATIŞMALARINDAN KAÇINMA	9
4.10. ÇEVRE, SAĞLIK VE GÜVENLİK	9
4.11. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	9
4.12. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	10
4.13. BİLGİ GÜVENLİĞİ VE SİBER UYUM	10
4.14. TEDARİK ZİNCİRİ SORUMLULUĞU	10
4.15. REKABET HUKUKU UYUMU	11
4.16. EKONOMİK YAPTIRIMLAR VE İHRACAT KONTROLLERİ.....	11
4.17. ŞİKAYET MEKANİZMASI	HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.
4.18. EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME	12
5. KURALLARIN UYGULANMASI, DENETİMİ VE BİLDİRİMİ.....	12
6. İHLALİN SONUÇLARI VE YAPTIRIMLAR.....	13
7. YÜRÜRLÜK, GÜNCELLEME VE UYGULAMA SORUMLULUĞU	14

GİRİŞ

Türkiye'nin en büyük sanayi şirketlerinden biri olan Cengiz Holding'in Türkiye'deki enerji birikimi ve tecrübelerini Özbekistan'a taşımak üzere kurulan ve Özbekistan'ın enerji arz güvenliğini sağlama konusunda önemli yatırımları bulunan Cenergo LLC ("Cenergo") olarak, faaliyetlerimiz süresince etik değerlerimizden, yasal sorumluluklarımızdan ve sürdürülebilirlik hedeflerimizden taviz vermemeyi temel ilke kabul ediyoruz.

Bu kapsamda hazırlamış olduğumuz "Üçüncü Taraflar için İş Etiği ve Davranış Kuralları", Şirketimizin etik kültürünü, iş yapma anlayışını ve tedarikçiler, taşeronlar, danışmanlar dahil olmak üzere tüm iş ortaklarından beklediği sorumlu davranış çerçevesini ortaya koymaktadır.

Cenergo, bu belgeyi Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları doğrultusunda, özellikle tedarik zinciri içerisinde yer alan tarafların insan hakları, iş gücü uygulamaları ve çevresel-sosyal riskler açısından uygunluğunu teşvik etmek amacıyla hazırlamıştır.

İş birliği içerisinde olduğumuz tüm tarafların bu değerleri benimsemesi ve uygulaması, yalnızca etik sorumluluğumuzun değil, aynı zamanda sürdürülebilir ve güvene dayalı iş ilişkilerimizin de temelini oluşturmaktadır.

1. AMAÇ VE KAPSAM

İşbu Üçüncü Taraf İş Etiği ve Davranış Kuralları ("Kurallar"), Cenergo LLC'nin faaliyet gösterdiği tüm iş alanlarında iş birliği içinde olduğu başta tedarikçiler, alt işverenler, hizmet sağlayıcılar, danışmanlar, aracı kurumlar, proje ortakları ve benzeri tüm üçüncü tarafların ("İş Ortakları") uymasını beklediği etik ilke, değer ve davranış standartlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu Kurallar;

- Cenergo'nun yürürlükteki ulusal mevzuata, IFC Performans Standartlarına ve Şirket içi etik ve uyum politikalarına bağlılık ilkesini esas alır;
- İş Ortakları ile kurulan her türlü ticari ve operasyonel ilişkinin, dürüstlük, şeffaflık, hesap verebilirlik, insan haklarına saygı, çevresel sorumluluk ve yoksullukla mücadele gibi temel değerlere uygun şekilde yürütülmesini hedefler;
- Cenergo adına hareket eden veya Şirketin faaliyetleriyle bağlantılı olarak iş yapan her bir İş Ortağının, bu Kurallar'a tam uyum sağlamasını bağlayıcı bir gereklilik olarak tanımlar.

Kurallar, yalnızca Cenergo'nun doğrudan sözleşme ilişkisi içinde bulunduğu tarafları değil; aynı zamanda bu tarafların alt yüklenicilerini, taşeronlarını ve temsilcilerini de kapsar. İş Ortakları, bu Kurallar'ın alt yükleniciler ve taşeronlar nezdinde de uygulanmasını ve takibini sağlamakla yükümlüdür.

Cenergo, bu Kurallar'a aykırı hareket eden İş Ortakları ile iş ilişkisini gözden geçirme, sınırlandırma veya sona erdirmeye hakkını saklı tutar. Ayrıca, bu Kurallar'ın uygulanmasını izlemek üzere gerekli değerlendirme ve denetim süreçlerini yürütme hakkına da sahiptir.

2. BÜTÜNLÜK

İşbu İş Etiği ve Davranış Kuralları ("Kurallar"), Cenergo LLC ile İş Ortakları arasında imzalanan sözleşmelerin ayrılmaz bir parçası olup, sözleşme hükümleriyle birlikte bağlayıcı niteliktedir.

İş Ortakları, sözleşme ile üstlendikleri yükümlülüklere ek olarak, bu belgede tanımlanan etik ilkelere, davranış standartlarına ve uyum kurallarına tam olarak uymakla yükümlüdür. İşbu Kurallar'ın ihlali, sözleşmenin esaslı ihlali olarak değerlendirilebilir ve sözleşmesel yaptırımların uygulanmasına neden olabilir.

Cenergo, İş Ortakları'nın bu Kurallar'a uyumunu izleme, belge ve bilgi talep etme, yerinde incelemelerde bulunma ve gerekli durumlarda düzeltici aksiyonların alınmasını isteme hakkını saklı tutar. İş Ortakları, bu süreçlerde Cenergo ile tam iş birliği içerisinde olmayı kabul eder.

3. TANIMLAR

İşbu İş Etiği ve Davranış Kuralları'nda açıkça belirtilmedikçe, kullanılan tüm terimler Sözleşme'deki anlamlarıyla yorumlanır. Bununla birlikte bazı terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

Ambargo	: Belirli bir ülkeye ticari işlemleri veya belirli malların ticaretini kısıtlayan kararları ifade eder.
BM İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi	: Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen, temel insan hak ve özgürlüklerini belirleyen 30 maddelik bildirgeyi ifade eder.
BM Küresel İlkeler Sözleşmesi	: İnsan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele alanlarında iş dünyasının sorumluluklarını tanımlayan ve sürdürülebilirlik ilkelerine dayalı 10 temel ilkeyi içeren küresel antlaşmayı ifade eder.
Çocuk İşçiliği	: Yerel yasal çalışma yaşının altındaki bireylerin gelişimlerine zarar verecek veya eğitim haklarını engelleyecek şekilde çalıştırılmasını ifade eder.
Devlet Yetkilisi	: Seçim veya atama yoluyla kamu idaresinde veya hükümette bulunan (yerli veya yabancı) görevliler, siyasi parti temsilcileri askeri personel, belediye görevlileri gibi ancak bunlarla sınırlı olmayan kişileri ifade eder.
Ekonomik Yaptırım Düzenlemeleri	: Yaptırım otoriteleri tarafından uygulanan ekonomik ve/veya mali yaptırımlar, tedbirler, ambargolar ve ticareti sınırlayıcı diğer düzenlemeleri ifade eder.
Etik Hat	: Etik ilkelere aykırı olduğu tespit edilen veya şüphelenilen davranışların; gizli, tarafsız, güvenli ve misilleme korkusu olmaksızın raporlanabileceği ihlal bildirim mekanizmasıdır.
Fikri Mülkiyet Hakları	: Şirket'e ait marka, patent, tasarım, telif hakkı, ticari sır, her türlü yenilik dahil personelin geliştirdiği, yaptığı veya uygulamaya döktüğü veri tabanı, basılı iletişim malzemeleri, süreçler, reklam, planlar (pazarlama, ürün, teknik), ürün tasarımları, know-how gibi ancak bunlarla sınırlı kalmamak üzere teknik, ticari ve görsel materyaller de dahil her türlü fikri ve sınai mülkiyet hakkını ifade eder.

Gizli Bilgi	: Şirket'e veya İş Ortakları'na ait; teknik veriler, ticari bilgiler, müşteri verileri, personel bilgileri, projelere ilişkin bilgiler, sistem detayları, sözleşme hükümleri ve rekabet açısından hassas tüm bilgileri ifade eder.
İhlal	: Bu Kurallar'da belirtilen yükümlülüklerin veya yürürlükteki mevzuatın herhangi bir şekilde ihlal edilmesini ifade eder.
İhracat Kontrol Düzenlemeleri	: Türkiye Cumhuriyeti mevzuatları başta olmak fakat bunlarla sınırlı olmamak üzere, malların, teknolojinin, yazılımın, teknik verilerin veya hizmetlerin ihracatına ilişkin tüm uygulanabilir geçerli ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeleri ifade eder.
İş	: İş Ortakları tarafından üstlenilen ve Sözleşme kapsamında ifa edilecek tüm faaliyet, hizmet veya yükümlülükleri ifade eder.
İş Ortakları	: Cenergo LLC ile doğrudan veya dolaylı bir iş ilişkisi içerisinde olan tedarikçiler, taşeronlar, yükleniciler, danışmanlar, hizmet sağlayıcılar, aracı kurumlar, proje ortakları dahil, fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların çalışanlarını ifade eder.
Kurallar	: İşbu İş Ortakları için İş Etiği ve Davranış Kuralları'nı ve gerektiğinde güncellenerek resmi internet sitesinde yayımlanan versiyonları ifade eder.
Sözleşme	: Cenergo LLC ile İş Ortakları arasında imzalanan ve sözleşmeyi ifade eder.
Şirket	: Cenergo LLC (Cenergo Energy / Cenergo)'dir.
Yaptırım Listeleri	: Özbekistan Cumhuriyeti ilgili kurum ve makamları, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu ("MASAK"), Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıklar Kontrol Ofisi ("OFAC") ve Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı (HM Treasury) dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere ulusal ve uluslararası yaptırım otoriteleri tarafından yayımlanan yaptırım listelerini ifade eder.
Yüksek Riskli Taraf	: Yaptırım otoriteleriyle ilişkili olduğu bilinen yüksek riskli coğrafyalarda yerleşik veya daha önce ciddi etik ihlallerle anılmış tarafları ifade eder.
Yürürlükteki Mevzuat	: Şirket'in faaliyet gösterdiği ülkelerde geçerli olan tüm yasa, yönetmelik, tebliğ ve düzenlemeleri ifade eder.
Zorla Çalıştırma	: Kişinin özgür iradesi dışında, tehdit, baskı, ceza korkusu ve aldatma yoluyla çalıştırılması durumunu ifade eder. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmesi No.29 kapsamında tanımlanır.

4. İŞ ORTAKLARINDAN BEKLENEN TEMEL İLKE VE DEĞERLER

4.1. Dürüstlük ve Doğruluk

İş Ortakları, tüm faaliyetlerinde dürüstlük, doğruluk ve adalet ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalmakla yükümlüdür.

İş Ortakları, Cenergo ile olan ilişkilerinde ve bu ilişkiler kapsamında üçüncü taraflarla yürüttükleri tüm etkileşimlerde:

- Gerçeğe aykırı, eksik, yanıltıcı veya çarpıtılmış bilgi sunmamalı,
- Bilgi saklamamalı veya belge üzerinde tahrifatta bulunmamalı,
- Yazılı ve sözlü tüm bildirimlerinde açık ve doğru beyanlarda bulunmalıdır.

İş Ortakları, raporlama ve denetim süreçlerinde tam iş birliği göstermek ve ilgili tüm bilgileri doğru, eksiksiz ve zamanında sunmakla da yükümlüdür. Tüm iş ve işlemlerde iyi niyet, ticari örf ve teamüllere uygunluk esas alınmalıdır.

4.2. Güvenilirlik

İş Ortakları, Cenergo'nun güvenilir iş ortakları arasında yer almakla sorumludur ve tüm faaliyetlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk bilinciyle hareket etmekle yükümlüdür. Üstlendikleri yükümlülükleri eksiksiz ve zamanında yerine getirmeleri, taahhüt ettikleri bilgi, belge ve hizmetleri eksiksiz sunmaları beklenir. Proje üzerinde etkisi olabilecek her türlü değişiklik, gecikme veya uygunsuzluk riski durumunda, Cenergo'nun önceden ve açık biçimde bilgilendirilmesi esastır.

Güven ilişkisini zedeleyebilecek her türlü belirsizliğin önüne geçmek amacıyla, süreç boyunca açık iletişim ve profesyonel iş birliği anlayışıyla hareket edilmelidir.

4.3. İş Ahlakı

İş Ortakları, yürüttükleri tüm faaliyetlerde yüksek iş ahlakı standartlarını gözetmek, yalnızca yürürlükteki yasalara değil, aynı zamanda dürüstlük, sorumluluk, hakkaniyet ve iyi niyet gibi evrensel etik değerlere uygun şekilde hareket etmekle yükümlüdür.

Cenergo LLC'nin itibarı doğrudan ya da dolaylı olarak kişisel veya ticari çıkar amacıyla kullanılamaz; Şirket ile olan iş ilişkisi, herhangi bir ayrıcalık, nüfuz veya avantaj sağlamak amacıyla üçüncü şahıslara karşı ileri sürülemez. İş süreçlerinde sahte belge sunma, bilgi saklama veya çarpıtma, çıkar çatışması yaratma, menfaat sağlama amacıyla hareket etme gibi etik dışı her türlü uygulamadan kesin suretle kaçınılmalıdır.

İş Ortakları, kendi çalışanlarına da bu doğrultuda rehberlik etmek, etik ilkelere uyum konusunda farkındalık yaratmak ve gerektiğinde ilgili etik eğitimlerin alınmasını sağlamakla sorumludur.

4.4. Etik Değerler

İş Ortakları; tüm iş ve işlemlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik, dürüstlük, saygı ve adalet gibi temel etik değerleri içselleştirmiş bir yaklaşımla hareket etmelidir.

Cenergo LLC'nin benimsediği bu değerler doğrultusunda; karar alma süreçlerinden iş uygulamalarına, çalışan ilişkilerinden üçüncü taraf etkileşimlerine kadar her aşamada adil, şeffaf ve sorumlu bir tutum sergilenmesi esastır. Etik değerlerin yalnızca yazılı kurallar değil, aynı zamanda kurumsal davranış biçimi olarak benimsenmesi beklenir.

4.5. İnsan Haklarına Saygı

İş Ortakları, tüm faaliyetlerini ulusal mevzuat ve uluslararası insan hakları standartları ile uyumlu şekilde yürütmekle yükümlüdür.

Bu kapsamda; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) temel sözleşmeleri ve diğer evrensel ilkeler doğrultusunda insan haklarını koruyan, tanıyan ve teşvik eden bir yaklaşımı benimsemelidirler.

Bu kapsamda İş Ortakları:

- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) temel sözleşmeleri başta olmak üzere insan haklarını tanıyan ve koruyan ilke ve sözleşmelere uyumlu hareket etmeyi taahhüt eder.
- Irk, renk, cinsiyet, dil, din, inanç, etnik köken, yaş, engellilik durumu, medeni hal, cinsel yönelim, siyasi görüş veya benzeri herhangi bir temele dayalı ayrımcılığı reddeder.
- İşgücü istismarı, zorla çalıştırma, çocuk işçi çalıştırma, taciz, baskı ve şiddetin hiçbir biçimini kabul etmez ve bu konularda sıfır tolerans politikası uygular.
- Yasal asgari yaş sınırının altında hiçbir bireyin çalıştırılmamasına izin verilmemesi temel bir ilke olarak kabul edilir.

Cenergo LLC, İş Ortakları'ndan bu ilkelere fiilen uyum sağladığını gösteren belge ve kayıtları (maaş bordroları, banka dekontları, SGK bildirimleri, denetim raporları, politika dokümanları ve eğitim kayıtları gibi) makul süreler içerisinde sunmalarını talep edebilir. İş Ortakları, insan haklarına aykırı herhangi bir durum fark ettiklerinde bunu derhal Cenergo'ya bildirmekle yükümlüdür. Ayrıca, çalışanlar ve diğer paydaşlar için erişilebilir, güvenli ve misillemeye karşı korumalı şikayet mekanizmalarının sağlanması teşvik edilmektedir.

4.6. Eşitlik ve Ayrımcılık Yasağı

İş Ortakları, faaliyetleri sırasında işe alım, ücretlendirme, terfi, görev dağılımı ve işten çıkarma dahil olmak üzere tüm uygulamalarda çalışanlara ve başvuru sahiplerine karşı eşitlik ilkesini gözetmek ve hiçbir şekilde ayrımcılık yapmamakla yükümlüdür. Irk, renk, cinsiyet, yaş, etnik köken, din, dil, uyruk, medeni hal, engellilik durumu, cinsel yönelim, siyasi görüş veya benzeri herhangi bir temele dayalı ayrımcılık kesinlikle kabul edilmez.

İş Ortakları, yalnızca ayrımcılığı önlemekle kalmayıp, aynı zamanda eşit fırsatlar yaratmayı ve kapsayıcı bir çalışma ortamı oluşturmayı taahhüt etmelidir. Bu kapsamda, eşit işe eşit ücret prensibi uygulanmalı ve dezavantajlı grupların dışlanmaması için gerekli özen gösterilmelidir.

4.7. Çocuk İşçiliği ve Zorla Çalıştırma Yasağı

İş Ortakları, yürürlükteki ulusal mevzuata ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) ilgili sözleşmelerine uygun şekilde, çocuk işçiliğini ve zorla çalıştırmayı kesin biçimde yasaklamalıdır. Bu doğrultuda, asgari yasal yaşın altındaki bireylerin çalıştırılmasına hiçbir koşulda izin verilmemeli; kişilerin özgür iradesi dışında, baskı, tehdit, aldatma ya da ceza korkusuyla çalıştırılmasına yönelik her türlü uygulama önlenmelidir.

Cenergo LLC, bu kapsamdaki riskleri değerlendirme, gerektiğinde saha denetimi yapma ve İş Ortakları'ndan ilgili belgeleri talep etme hakkını saklı tutar. Uyumsuzluk tespit

edilmesi durumunda, sözleşmesel yaptırımlar da dâhil olmak üzere gerekli tüm önlemleri alma hakkı saklıdır. Bu ilkeye ilişkin olarak İş Ortakları tarafından sıfır tolerans politikası benimsenmeli ve bu politika, kendi alt yüklenicilerine ve tãşeronlarına da açık biçimde yansıtılmalıdır.

4.8. Rüşvet, Yolsuzlukla Mücadele ve Kara Para Aklamanın Önlenmesi

İş Ortakları; yolsuzluk, rüşvet, usulsüz bağış/sponsorluk, kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadelede sıfır tolerans politikasını benimsemeli ve bu doğrultuda ulusal ve uluslararası yasal düzenlemelere, Şirket iç politikalarına ve en iyi uygulamalara tam uyum sağlamalıdır.

4.8.1. İhlal Teşkil Edebilecek Uygulamalar

İş Ortakları aşağıdaki fiilleri doğrudan, dolaylı veya vekil aracılığıyla gerçekleştiremez:

- Bir Devlet Yetkilisi'ne ya da özel sektörde çalışan bir kişiye; bir işin kazanılması, sürdürülmesi, kolaylaştırılması veya bir kararı etkilemesi amacıyla maddi veya manevi avantaj sağlamak, teklif etmek, vaat etmek ya da sağlanması talimatını vermek,
- “Kolaylaştırma ödemeleri” adı altında uygunsuz ödemelerde bulunmak,
- Kara para aklama amacıyla finansal işlem gerçekleştirmek, kayıtlarda yanıltıcı bilgi sunmak,
- Usulsüz bağış, sponsorluk, temsil/ağırlama faaliyetleri ile çıkar sağlamak.

4.8.2. Yasal Mevzuat ve Uluslararası İlkeler

İş Ortakları, başta Özbekistan Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yürürlükteki ceza hukuku, mali düzenlemeleri ve yolsuzlukla mücadele mevzuatı olmak üzere; faaliyet alanlarına ilişkin tüm ulusal düzenlemelere tam uyum sağlamakla yükümlüdür.

Ayrıca, aşağıda belirtilen başlıca uluslararası düzenlemelere ve ilkelere uygun şekilde hareket etmeyi taahhüt ederler:

- ABD Yabancı Yolsuzluk Faaliyetleri Yasası (FCPA)
- Birleşik Krallık Rüşvet Yasası (UKBA),
- OECD Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi,
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeleri
- IFC'nin Yolsuzlukla Mücadele Politikası

4.8.3. İç Kontrol ve Durum Tespiti

İş Ortakları; kendi organizasyonlarında rüşveti önleyici uygun iç kontrol mekanizmaları tesis etmeli ve üçüncü taraflarla iş ilişkisi kurmadan önce, risk temelli bir yaklaşımla çıkar çatışması, yolsuzluk geçmişi ve yaptırım listeleri açısından durum tespiti çalışmaları gerçekleştirmelidir. Cenergo LLC, bu süreçleri denetleme ve gerekli bilgi/belgeleri talep etme hakkını saklı tutar.

4.8.4. Kayıtların Doğruluğu ve Şeffaflık

İş Ortakları; tüm mali işlemlerini açık, izlenebilir ve gerçeğe uygun şekilde belgelemekle yükümlüdür. Finansal kayıtlar, defterler ve belgeler üzerinde tahrifat yapılamaz; her türlü ödeme, fatura, makbuz ve uygun dokümantasyonla desteklenmelidir. Şirket lehine gerçekleştirilen tüm finansal işlemlerin tam ve şeffaf biçimde izlenebilmesi esastır.

4.9. Çıkar Çatışmalarından Kaçınma

İş Ortakları, Cenergo LLC ile olan ilişkileri kapsamında herhangi bir çıkar çatışması oluşturabilecek durumlardan kaçınmakla yükümlüdür. Çıkar çatışması; bir tarafın kişisel, ticari veya ailevi çıkarları ile Cenergo'ya karşı olan profesyonel yükümlülükleri arasında, karar alma süreçlerini etkileyebilecek ya da tarafsızlığı zedeleyebilecek her türlü durumu ifade eder.

İş Ortakları, kendileri, çalışanları, yöneticileri, hissedarları veya yakınları ile ilgili potansiyel ya da fiili çıkar çatışmalarını gecikmeksizin Cenergo'ya bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirim doğrultusunda nihai değerlendirme ve uygunluk kararı Cenergo tarafından yapılır. Uygun görülmeyen çıkar çatışmalarının devam etmesi halinde, Cenergo iş ilişkisini kısıtlama veya sona erdirmeye hakkını saklı tutar.

4.10. Çevre, Sağlık ve Güvenlik

İş Ortakları, faaliyetlerini çevresel etkileri en aza indirecek ve çalışanlar ile toplumun sağlığı ve güvenliğini koruyacak şekilde yürütmekle yükümlüdür. Bu kapsamda, yürürlükteki ulusal mevzuatın yanı sıra Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) standartları ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları başta olmak üzere, ilgili uluslararası standartlara uygun hareket edilmesi esastır.

Cenergo LLC, sürdürülebilirliği temel bir sorumluluk olarak benimsemekte olup; İş Ortakları'ndan da faaliyetlerinin çevresel ve toplumsal etkilerini izlemelerini, ölçmelerini ve bu etkileri azaltmak için gerekli önlemleri almalarını beklemektedir. Çevreye zarar verebilecek her türlü faaliyet, çevre mevzuatı ve ilgili standartlara uygun şekilde yönetilmeli; özellikle yasaklı kimyasalların tedariki, depolanması ve kullanımı konusunda azami dikkat gösterilmelidir.

İş Ortakları, yangın, patlama, bina çökmesi, gaz sızıntısı ve benzeri hayati risklere karşı gerekli iş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerini almak; kişisel koruyucu ekipmanları sağlamak; acil durum planlarını oluşturmak ve uygulamak; düzenli iç denetimleri gerçekleştirmekle yükümlüdür. Tüm çalışanlara, sağlıklı, güvenli, istismardan uzak ve insan onuruna yakışır çalışma koşulları sağlanmalı; zorla çalıştırma, çocuk işçilik, güvenliksiz iş ortamı, yetersiz dinlenme süreleri veya aşırı çalışma gibi uygulamalara kesinlikle müsamaha gösterilmemelidir.

4.11. Sürdürülebilirlik

İş Ortakları, faaliyetlerinde sürdürülebilirliği yalnızca çevresel değil; ekonomik, toplumsal ve yönetsel boyutlarıyla bir bütün olarak ele almalı ve bu yaklaşımı karar alma süreçlerine entegre etmelidir. Doğal kaynakların verimli kullanımı, enerji ve su tüketiminin azaltılması, atıkların güvenli şekilde bertarafı ve karbon ayak izinin düşürülmesi gibi çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda hareket edilmesi beklenir.

Ayrıca, İş Ortakları'nın toplum üzerindeki etkilerini asgariye indirmeye yönelik sosyal

sürdürülebilirlik uygulamaları benimsemesi; iş gücüne eşit fırsatlar sunması ve çalışan refahına önem vermesi esastır. Stratejik kararlar şeffaflık, hesap verebilirlik, etik sorumluluk ve kamu yararı ilkeleri çerçevesinde alınmalı; bu ilkelerin tüm tedarik zinciri boyunca yaygınlaştırılması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

4.12. Kişisel Verilerin Korunması

İş Ortakları, Cenergo LLC tarafından sağlanan veya iş ilişkisi kapsamında elde edilen kişisel verileri yalnızca yürürlükteki ulusal veri koruma mevzuatına ve Cenergo'nun açık talimatlarına uygun şekilde toplamak, işlemek, saklamak ve gerektiğinde silmekle yükümlüdür. Kişisel veriler yalnızca sözleşmenin ifası için gerekli olan kapsamda işlenmeli; amacı dışında hiçbir şekilde kullanılmamalı, üçüncü taraflarla paylaşılmamalı veya yurtdışına aktarılmamalıdır.

İş Ortakları, elde ettikleri kişisel verilerin gizliliğini, bütünlüğünü ve güvenliğini sağlamak için uygun teknik ve idari önlemleri almalı; yetkisiz erişim, ifşa veya güvenlik ihlali durumunda derhal Cenergo'ya bildirimde bulunmalıdır. Ayrıca, kendi çalışanlarının, alt yüklenicilerinin ve temsilcilerinin kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülükleri tam uyum sağlaması için gerekli iç düzenlemeleri yapmaktan ve farkındalığı artırmaktan sorumludur.

4.13. Bilgi Güvenliği ve Siber Uyum

İş Ortakları, Cenergo LLC'ye ait tüm Gizli Bilgiler ve Fikri Mülkiyet Hakları'nı korumakla yükümlüdür. Bu kapsamda, kamuya açıklanmamış teknik veriler, ticari sırlar, projelere ilişkin stratejik bilgiler, sözleşme detayları ve iş süreçlerine ait hassas içerikler yalnızca sözleşmenin ifası kapsamında kullanılmalı; İş Ortağı'nın kendisi veya üçüncü taraflar lehine herhangi bir amaçla kullanılmamalı ya da paylaşılmamalıdır.

İş Ortakları, gizlilik yükümlülüklerine kendi çalışanları, danışmanları, alt yüklenicileri ve tedarikçileri tarafından da tam uyum sağlamakla yükümlüdür. Cenergo'nun bilgi sistemlerine erişim sağlandığı hallerde; siber güvenlik, sistem bütünlüğü, erişim kontrolü ve yetkisiz kullanıma karşı gerekli teknik ve idari tedbirler alınmalı; herhangi bir güvenlik ihlali durumunda Cenergo'ya derhal bildirimde bulunulmalıdır.

4.14. Tedarik Zinciri Sorumluluğu

İş Ortakları, İş kapsamında birlikte çalışacakları üçüncü tarafları (alt yükleniciler, tedarikçiler, danışmanlar, hizmet sağlayıcılar vb.) seçerken nesnel, ayırım gözetmeyen ve risk temelli bir yaklaşımla hareket etmeli; bu tarafların insan haklarına saygılı, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele eden, veri güvenliğini sağlayan ve yürürlükteki tüm yasal yükümlülüklerle uyumlu faaliyet gösterdiğinden emin olmalıdır. Bu amaçla, üçüncü taraflarla iş ilişkisi kurulmadan önce uygun ön değerlendirme ve gerektiğinde yaptırım listesi taraması gibi kontrollerin gerçekleştirilmesi beklenir.

Cenergo LLC, İş Ortakları'nın tedarik zinciri dahilindeki kişi ve kurumların işbu İş Etiği ve Davranış Kuralları'na uygun hareket etmelerini sağlamasını ve bu kapsamda gerekli önlemleri almasını beklemektedir. İş Ortakları, birlikte çalıştıkları tarafların uyum durumunu izlemekle ve gerektiğinde Cenergo'ya bilgi ve belge sunmakla yükümlüdür. Üçüncü tarafların bu Kurallar'a aykırı davrandığının tespiti halinde, Cenergo iş ilişkisini sınırlandırma, askıya alma veya sona erdirmeye dâhil olmak üzere gerekli sözleşmesel haklarını kullanma hakkını saklı tutar.

4.15. Rekabet Hukuku Uyumlu

İş Ortakları, faaliyet gösterdikleri tüm pazarlarda adil ve serbest rekabeti desteklemeli; rekabeti kısıtlayıcı, manipülatif veya yanıltıcı uygulamalardan kesin biçimde kaçınmalıdır. Bu kapsamda; rakiplerle fiyat belirleme, pazar veya müşteri bölüşme, gizli bilgi paylaşımı, ihaleye fesat karıştırma ve benzeri hukuka aykırı fiillere hiçbir koşulda katılım sağlanmamalıdır.

İş Ortakları, kendi çalışanlarının, alt yüklenicilerinin ve iş ilişkisinde buldukları diğer üçüncü tarafların da bu ilkelere uygun hareket etmelerini temin etmeli; gerekli iç kontrolleri kurmalı ve riskli durumları Cenergo LLC'ye derhal bildirmelidir.

4.16. Ekonomik Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri

İş Ortakları; Özbekistan Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık ve diğer yetkili otoriteler tarafından yayımlanan ulusal ve uluslararası yaptırımlar, ambargolar, ihracat kontrolleri ve Yaptırım Listeleri'ne ("Sanction Lists") uyum sağlamakla yükümlüdür.

Bu kapsamda İş Ortakları herhangi bir kişi, kuruluş veya ülke ile iş ilişkisi kurmadan önce ilgili tarafın Yaptırım Listeleri'nde yer alıp almadığını kontrol etmeli ve bu kontrolleri belgelendirmelidir. Böyle bir riskin mevcut olması veya ortaya çıkması halinde, durumu derhal Şirket'e bildirmeli ve gerekli açıklayıcı bilgi ve belgeleri sağlamalıdır.

Cenergo LLC, İş Ortakları'ndan bu çerçevede açıklama ve belge talep etme; ayrıca Şirket'in kendi yaptırım tarama sistemleri üzerinden denetim yapma hakkını saklı tutar.

İş Ortakları, bu kontrollerin yerine getirilmemesi veya eksik bilgi verilmesi nedeniyle oluşabilecek her türlü yasal, finansal veya operasyonel riskten bizzat sorumlu olmayı kabul eder.

4.17. Şikayet Mekanizması

İş Ortakları, kendi çalışanları ve etkilenen diğer paydaşların; etik dışı davranışlar, insan hakları ihlalleri, ayrımcılık, taciz veya diğer uygunsuz uygulamalarla ilgili endişelerini gizlilik içinde ve misilleme korkusu olmaksızın bildirebilecekleri etkili bir şikayet mekanizması kurmak ve sürdürmekle yükümlüdür.

Bu kapsamda İş Ortakları:

- Tüm çalışanlarına ve ilgili taraflara açık, erişilebilir, anlaşılır ve güvenli bir şikayet süreci sağlamalı,
- Bildirimlerin gizliliğini garanti altına almalı ve bildirim yapan kişilere karşı hiçbir şekilde misillemede bulunmamalı,
- Şikayetlerin zamanında ve tarafsız şekilde incelenmesini sağlamalı,
- Alınan bildirimlerin uygun şekilde kayıt altına alınmasını, değerlendirilmesini ve sonuçlandırılmasını temin etmelidir.

Cenergo, İş Ortakları'ndan kendi mekanizmalarının varlığını ve etkinliğini belgeleyen kanıtları (örneğin prosedürler, eğitim materyalleri, gelen bildirim sayısı ve çözümler gibi) talep etme ve gerektiğinde mekanizmanın iyileştirilmesini isteme hakkını saklı tutar.

4.18. Eğitim ve Bilgilendirme

İş Ortakları, bu Kurallar'da belirtilen etik ilke ve yükümlülüklerin kendi çalışanları, temsilcileri ve alt yüklenicileri tarafından açık şekilde anlaşılmasını sağlamakla yükümlüdür. Bu kapsamda;

- Kurallar hakkında düzenli bilgilendirme yapılmalı,
- Gerekli durumlarda farkındalık artırıcı eğitim faaliyetleri yürütülmeli,
- Eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri yazılı olarak kayıt altına alınmalıdır.

İş Ortakları, bu süreci yalnızca bir bildirimle sınırlı tutmayıp, ilgili tarafların etik ve uyum konularında bilgi sahibi olmalarını sağlayacak etkili yöntemleri kullanmalıdır.

5. KURALLARIN UYGULANMASI, DENETİMİ VE BİLDİRİMİ

5.1. Kuralların Yürürlüğü ve Uygulanması

İşbu Kurallar, Cenergo LLC tarafından yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girer ve Şirket ile iş ilişkisi kuran tüm İş Ortakları'nı bağlar.

İş Ortakları, bu Kurallar'ın kendileriyle birlikte çalışan tüm çalışanlar, temsilciler, alt yükleniciler ve hizmet sağlayıcılar tarafından da benimsenmesini ve etkin biçimde uygulanmasını sağlamakla yükümlüdür.

Kurallar'a uyum, yalnızca sözleşmesel bir yükümlülük değil; Cenergo ile sürdürülebilir ve güvene dayalı iş birliğinin ön koşulu olarak kabul edilir.

5.2. Denetim Hakkı ve Bilgi Talebi

Cenergo LLC, bu Kurallar'a uyumu değerlendirmek amacıyla, İş Ortakları'ndan faaliyetlerin ilişkin bilgi, belge ve kayıtları talep etme; önceden bildirim şartıyla yerinde denetim gerçekleştirme veya bağımsız bir denetim kuruluşu aracılığıyla inceleme başlatma hakkını saklı tutar.

Bu kapsamda İş Ortakları:

- Talep edilen bilgi ve belgeleri eksiksiz, doğru ve gecikmeksizin sunmayı,
- Denetimlerin etkin yürütülmesi için tam iş birliği göstermeyi,
- Tespit edilen uygunsuzlukların giderilmesi için makul süre içinde düzeltici faaliyetleri hayata geçirmeyi

kabul ve taahhüt eder.

Denetim faaliyetleri sırasında, İş Ortakları'nın ticari sırlarına ve gizlilik yükümlülüklerine saygı gösterilecek olup, yalnızca işbu Kurallar kapsamındaki hususlarla sınırlı bilgi ve belgeler talep edilecektir.

5.3. Etik Hat ve İhlal Bildirimi

İş Ortakları, işbu Kurallar'a aykırı olabilecek herhangi bir davranış veya uygulamayı tespit ettiklerinde ya da bu yönde makul bir şüpheye sahip olduklarında, durumu gecikmeksizin Cenergo'ya bildirmekle yükümlüdür.

Bu tür bildirimler, bağımsız bir üçüncü taraf hizmet sağlayıcısı tarafından yönetilen Cenergo Etik Hattı üzerinden, 7 gün 24 saat boyunca, güvenli ve gizli şekilde iletilebilir. Bildirim mekanizmasına <https://cenergo.uz/etik-hatti/> adresinden erişilebilir. Tüm

bildirimler gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilir; bildirimde bulunan kişilerin kimliği korunur ve hiçbir şekilde misillemeye maruz bırakılmaz.

İş Ortakları bu bildirim mekanizmasını kullanarak:

- Kendi organizasyonlarında tespit ettikleri etik dışı uygulamaları,
- Cenergo çalışanlarının veya diğer üçüncü tarafların uygunsuz davranışlarını,
- Rüşvet, yolsuzluk, çıkar çatışması, insan hakları ihlali, iş sağlığı ve güvenliği zafiyeti, çevreye zarar verme gibi etik riskleri

güvenli bir şekilde raporlayabilirler.

Etik dışı bir durumu bildiği veya bildiğinden makul şekilde şüphelenildiği halde bunu raporlamayan İş Ortakları, bu Kurallar'ı ihlal etmiş sayılır.

Cenergo, iletilen tüm bildirimleri bağımsız, tarafsız ve gizliliğe uygun biçimde inceler; gerekli olması halinde iç soruşturma ve yaptırım süreçlerini başlatır. Etik Hat sistemi yalnızca gerçek, iyi niyetli ve dayanıklı şüpheye dayanan bildirimler için kullanılmalıdır. Bilerek yanlış, yanıltıcı veya iftira niteliğinde bildirimde bulunanlar hakkında uygun idari ve/veya hukuki süreçler başlatılabilir. Bu tür kötüye kullanım halleri, Etik Hat sisteminin güvenliğine ve etkinliğine zarar vereceğinden, kesin biçimde yasaklanmıştır.

6. İHLALİN SONUÇLARI VE YAPTIRIMLAR

İş Ortakları'nın, (i) işbu İş Etiği ve Davranış Kuralları'nda yer alan yükümlülüklerle veya yürürlükteki mevzuata aykırı hareket etmeleri, (ii) aykırılıkları tespit etmelerine rağmen makul sürede Şirket'e bildirmemeleri, (iii) uyum sürecinde iş birliği göstermemeleri, Cenergo ile İş Ortakları arasında kurulan iş ilişkisinin temel esaslarına zarar verir ve bu durum Sözleşmeye aykırılık olarak değerlendirilir.

Bu çerçevede Cenergo, ihlalin niteliğine ve ciddiyetine bağlı olarak aşağıdaki yaptırım ve tedbirleri uygulama hakkını saklı tutar:

- Sözlü veya yazılı uyarı yapılması,
- Düzeltici eylem planının sunulmasının ve uygulanmasının talep edilmesi,
- Uyum süreçlerinde süre tanımalı iyileştirme mekanizmalarının devreye alınması,
- İş ilişkisinin kısıtlanması, geçici olarak askıya alınması veya tamamen sona erdirilmesi,
- İlgili resmi mercilere bildirimde bulunulması ve gerekli yasal adımların atılması.

İhlal, herhangi bir üçüncü tarafın, kamu kurumunun veya Cenergo'nun zararına neden olmuşsa; doğacak her türlü hukuki, mali ve cezai sorumluluk tamamen ilgili İş Ortağı'na aittir.

Cenergo, herhangi bir uygunsuzluk veya ihlal tespit ettiğinde, İş Ortağı'ndan önleyici ve/veya düzeltici tedbirler içeren bir eylem planı sunmasını talep edebilir ve bu planın etkin şekilde uygulanıp uygulanmadığını izleme hakkını kullanabilir.

Ayrıca, ihlalin ağırlığına bağlı olarak aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilir:

- Sözleşme'nin derhal ve tazminatsız feshi,
- Sözleşme hükümlerinin geçici olarak askıya alınması,
- Hakediş ödemelerinin kısmen veya tamamen durdurulması,

- İş Ortağı'nın Cenergo ile mevcut ve gelecekteki tüm iş ilişkilerinin sonlandırılması,
- İhlal nedeniyle oluşan doğrudan veya dolaylı tüm zararların, giderlerin ve kayıpların tazmini,
- Şirket'in, iştiraklerinin, çalışanlarının veya müşterilerinin maruz kaldığı tüm ek masrafların ilgili İş Ortağı tarafından karşılanması.

İş Ortakları, yukarıda belirtilen tüm durumların Cenergo açısından "haklı sebep" teşkil ettiğini ve bu nedenle sözleşmenin feshi dahil herhangi bir yaptırım uygulanması halinde hiçbir şekilde tazminat talebinde bulunamayacaklarını peşinen kabul, beyan ve taahhüt eder.

7. YÜRÜRLÜK, GÜNCELLEME VE UYGULAMA SORUMLULUĞU

Bu "İş Etiği ve Davranış Kuralları"nın güncellenmesi, iptali veya kapsamının değiştirilmesi tamamen Cenergo'nun takdirindedir. Güncellenmiş versiyonlar <https://cenergo.uz/politikalar/> adresinde yayınlanacak ve yayınlandığı tarihten itibaren geçerli olacaktır.

İş Ortakları, bu Kurallar'ın güncel versiyonlarını düzenli olarak takip etmeyi, değişiklikleri dikkate almayı ve her zaman yürürlükteki en güncel içeriğe tam uyum sağlamayı taahhüt eder.

Cenergo, bu Kurallar'ın tüm İş Ortakları tarafından eksiksiz şekilde anlaşılması ve uygulanmasını temin etmek üzere gerekli yönlendirme, bilgilendirme ve denetim süreçlerini yürütür.

İş Ortakları, bu Kuralların içeriğine ilişkin görüş ve önerilerini Şirket ile paylaşabilir.